

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 97 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל
בנשיאות בנש"ק מוריניו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 425

משכיל לדוד

פרשת כי תצא

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

אז, מתוקף היותך זכאי לא תגולגל על ידך כל חובה. ואם נתבונן בכך אפשר זהו הנרמז בפסוק - "ועשית מעקה לגגך", דהנה לשון מעקה זו לא מצאנוה בשום מקום אחר בתורה, וכך כתבו עליה המפרשים, הרשב"ם על אתר זה לשונו: "מעקה, אין לו חבר בתורה כמו מגזרת מעשה מרמה הוא. אבל עקת רשע", והאבן עזרא ז"ל, "מעקה. טעמו ידוע מהמקום, ואין ריע לו ומדקדק הוציאו מגזירת עקת רשע". והנה לא בדרך מקרה המקום היחיד שנמצא מתאים למעקה הינו "עקת רשע" לומר לך כי עשיית המעקה הלזה אינה גשמית בלבד אלא רוחנית. אין ענינה לשמור על העומד שלא יפול, אלא ענינה למנוע מהאדם להרשיע ולחטוא, לישר את העקום ולשמר את הישר. ומעתה אפשר זו היא הכוונה "כי יפול הנופל", כי ענינה להתריע על אותו נופל, על אותו שכבר נפל, לעצור ולשוב ממשבותיו, לתקן את דרכיו. או במילים אחרות - לשים מעקה. לעצור לחשבון נפש ולעשות תשובה. "שובו בנים שובבים ארפא משבותיכם" - זו היא הקריאה המסותרת בעשיית המעקה. שובו בנים שובבים! תקנו את דרכיכם! הציבו גבולות שישמרו אתכם מליפול שוב ולשוב לכסלה לחטאיכם הקודמים...

היינו דהוה שאמר הכתוב "כי יפול הנופל", אותו שכבר נפל ימשיך ויפול, ואל תאמר שאם כבר נפל אין שייך שיפול יותר, שהרי מצינו שכל בגמ' יומא (פ, א) דכל העושה עבירה ושונה בה נעשית היא לו כהיתר. היינו כי אינו דומה אדם שמעיד ונפל פעם אחת לאדם אשר מעד ונפל פעמים רבות, באשר בפעם הראשונה מצפוננו מייסרו, אך אט אט, בפעמים הבאות מתרגל הוא למעשיו הרעים עד שאין רואה בהם פגם כלל. זהו כי יפול הנופל, מצוה מיוחדת נצטוונו למנוע מהנופל ואף מהשונה בנפילתו להמשיך ולפול. כי אף בנים אשר חטאו וחטאו, עד שנקראים הם בנים שובבים, אפשר להם לשוב ולתקן דרכיהם, עד שהקב"ה בכבודו ובעצמו ירפא משבותיהם.

ואפשר דהוא אחד מג' דברים שדרשו אנשי כנסת הגדולה בתחילת פרקי אבות - "ועשו סייג לתורה". כי האדם מחוייב לקדש עצמו במותר לו, לעשות סייג, להציב גדר ולבנות מעקה, בכדי להתקדם בעבודת ה'.

ואמנם, כדבר הזה ראיתי בספר פה אליהו שכותב, כי חובה על האדם להוסיף תמיד הוספות ותיקונים על כל מידה ומידה שהוא עושה, כמו שאמרו חז"ל (קנינים פ"ג מ"ו) זקני תורה כל זמן שהם מזקנים, דעתם מתיישבת עליהם. זאת מכיון שעל ידי שהם מחזקים את המידות הטובות, מתיישבת עליהם דעתם ככל שמזקנים. לא כן זקני עם הארץ, כל זמן שמזקנין, דעתן מטרפת עליהן, שכן הם מתרחקים מן המידות הטובות, וכתוצאה מכך דעתם מתבלבלת.

משום כן על האדם מוטלת החובה לבצר את עצמו על ידי תורה ומצוות לבל ימשיך ויפול, ואף אם נפל פעם ופעמיים, אף אם מצבו של "נופל" הוא בידו להתחזק ולשוב בתשובה שלמה, ברם אם יקשה ערפו ולא ינהג כן עליו קורא הכתוב מקרא מפורש - "ולא תשים דמים בביתך". שהרי שופך הוא דמים, את דמו שלו.

ועשית מעקה לגגך - "ועשו סייג לתורה"

בפרשתנו מובאת מצוה מיוחדת, המוטלת על כל אדם ואדם הבונה את ביתו, והיא מצות מעקה - "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו" (כב, ה).

וכבר דייקו המפרשים מדוע כפל הכתוב ואמר "יפול הנופל" ולא אמר "פן יפול". וכתב על כך רש"י הקדוש, "כי יפול הנופל. ראוי זה ליפול ואעפ"כ לא תתגלגל מיתתו על ידך שמגלגלין זכות ע"י זכאי וחובה ע"י חייב". היינו דאף על פי שהאדם אשר היה נופל ממקום זה היה ראוי לנפילה זו, באשר אין אדם נוקף אצבעו למטה אם לא נגזר על כך מלמעלה, אפילו הכי נצטוונו אנו לדאוג למעקה וע"י כך לא להיות אלו שעל ידך תתגלגל החובה הזאת.

וכעין זה כתב בהרחבה רבינו בחיי, ע"ד המדרש וזהו לשונו, "ועשית מעקה לגגך כי יפול הנופל ממנו, ראוי היה ליפול מששת ימי בראשית, אבל אתה לא תגרום שתהא מיתתו על ידך. וענין המדרש הזה, כי כל הנבראים כולן, נבראו בחפצם ורצונם והקב"ה הודיעם בראשית הבריאה כל עניניהם כולם וכל המקרים העתידים לבוא עליהם. וכן הודיעם ימי חייהם ומיתתם היאך תהיה. וכן ענין מזונותם אם ברווח, אם בצער, אם ע"י עצמן, אם משל אחרים. וכן דרשו רז"ל כל מעשה בראשית לדעתם נבראו לצביונם נבראו שנאמר (בראשית ב, א) וכל צבאם, והכל רצו וקבלו. ועל זה אמרו ראוי היה ליפול מששת ימי בראשית, ואף על פי כן יש עונש גדול למי שמסבב, ולכך ועשית מעקה לגגך. וענינו של דבר, כי על אף שהגזירה של אותו אדם כבר גזרה ועומדת אפילו הכי על כל אדם מוטלת החובה להיזהר ולא להיות אותו שעל ידו מגלגלין את החובה.

ואם נתבונן בדבר, הרי שמוסר גדול טמון בו, כי אם כה הקפידה התורה בדאגתה לכל איש ישראל, עד כדי כך שציוותה מצוה מיוחדת לשים מעקה, וכל זאת בכדי לא לגרום רעה לאדם שנגזרה עליו כבר הרעה. ולא עוד אלא שקראה לאותו שאינו נזהר במצוה זו בכינוי מופלג בחומרתו - "ולא תשים דמים בביתך" - כאילו הינו רוצח, שופך דמים ממש. אם כן על אחת כמה וכמה כאשר אדם פוגע, לא בגרמא אלא בידיים, מעליב ויורד לחיי חבריו, מלביץ פנים ובכך שופך דמים ממש. ואם כן כמה יש לנו להיזהר האחד בכבוד חבריו...

זאת ועוד, כי אם התורה הקדושה נזהרה אפילו בריחוק כזה, רק בכדי שלא יהיה אדם אותו אשר על ידו תתגלגל חובה, כמה יש לנו להיזהר בדבר נוסף ועיקרי, הגורם שעל ידיו תתגלגל חובה. והוא הוא עם היותן חייבים. דהלא מה דאמרו חז"ל מגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב, אינו משפט גרידא, אין זו סיסמא בעלמא, אלא זו היא מציאות, אם האדם זכאי מגלגלים על ידו זכויות ואם חלילה וחס חייב מגלגלים על ידו חובות. אמור מעתה, אם רוצה אתה שלא יגלגלו על ידך חובות, לא די יהיה בכך שתשים מעקה בביתך, אלא חובה עליך לתקן את דרכיך, לשפר מעשיך ולישר אורחותיך, או אז, ורק

פרשת כי תצא, י"ג אלו תשס"ח

באר שבע	תל אביב	ירושלים	הדלקת נרות
18:20	18:28	18:13	מוצאי שבת
19:26	19:26	19:26	רבינו תם
20:01	20:02	20:59	

הילולא דצדיקיא

יח - רבי עבדאללה סומך	יד - רבי יעקב מלול
יט - רבי אליהו לופיאן	טז - רבי יהודה פינטו
כ - רבי משה אריה פריינד	יז - רבי דניאל פינטו

על הפסוק בפרשתינו בו נאמר: "לא תראה את חמור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו".

(דברים כב. ד). נאמר

בספרי שאם בעל החמור הלך

וישב לו ואמר לחבירו: "הואיל ועליך

מצוה לפרוק פרוק" הרי שהלה פטור הוא מלפרוק, ודרשו זאת מהכתוב: "הקם תקים עמו", עמו - יחדיו.

ומכאן, כותב רבי ישראל הכהן זצ"ל מראדין, בספרו "חפץ חיים". יש להקיש וללמוד לשאר עניני האדם, בעבודת השי"ת, אם מקדש הוא את עצמו מלמטה, ומתאמץ ללכת בדרכי השי"ת, אזי מן השמים עוזרים לו ומקדשים אותו מלמעלה. כך למשל, כשהאדם עומד בתפילה לפני הבורא ומבקש בהתלהבות: "א-להי, נצור לשוני מרע ושפתותי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תידום ונפשי כעפר לכל תהיה". אזי אם הוא בעצמו נשמר ונזהר בדברים אלו - "מקדש עצמו מלמטה". הרי שמן השמים אכן יעזרוהו לנצור את לשונו מרע, ואת שפתותיו מדבר מרמה, וכיוצא בזה - יקדשוהו מלמעלה כשאיפתו הטהורה.

ברם, כשהאדם משליך את כל בקשותיו שביקש בתפילתו, מאחורי גבו. ואינו נוקף אצבע קלה בכדי להישמר מכל אלו הדברים שביקש בתפילתו. כיצד איפוא, ירהיב האדם עוז בנפשו לבקש מהשי"ת, שינצור את לשונו מרע ושפתיו מדבר מרמה וכו', בעוד שאין הוא משתדל לנצור את לשונו כלל ועיקר?

רעיון זה, כלול הוא במשמעותו של הצווי שבפרשתינו: "הקם תקים - עמו". הקדוש ברוך הוא, מוכן הוא לבוא לעזרתינו, להקימנו לקיימנו ולפרוק מעלינו את עולו של היצר הרע. אולם כל זאת בתנאי קודם למעשה, שהאדם יקדש עצמו מעט מלמטה, ישתדל במידת יכולתו להיקדש ולהיטהר, לעשות את רצון אבינו שבשמים. או אז, מובטח לו נאמנה ש"מקדשין אותו מלמעלה". ומי אינו חפץ בכך?

כיוצא בזה, מעיר החפץ חיים זצ"ל. מבקשים אנו בתפילותינו מידי יום ביומו על הסיוע בהבנת לימוד התורה הקדושה, וכך אנו אומרים: "כן תחננו ותלמדנו אבינו אב הרחמן, המרחם רחם נא עלינו. ותן בלבנו בינה להבין, להשכיל, לשמוע, ללמוד וללמד, את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. והאר עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצוותיך, ויחד ללבנו לאהבה וליראה את שמך". וכן על זה הדרך בשאר התפילה.

והנה, אם אין האדם, קובע לו קביעות כל שהיא, דבר יום ביומו, תיכף ומיד לאחר התפילה ללמוד איזה דבר מה. הרי שתפילתו על חנם היא באה, ואין תפילתו מתקבלת לפניו יתברך.

הא למה זה דומה? ממשיל על כך הרב "חפץ חיים" זצ"ל, משל לאדם עני אחד, שמצבו היה דחוק ביותר, ולא היה בידו

פרוטה לפורטה. ובדרך הילוכו ברחובה של עיר, פגש העני באחד מגביריה של העיר, שהילך למולו, והיה נודע בצדקת פזרונו ובמעשי החסד הרבים שיצאו מתחת ידו.

לא הסס העני לרגע, ומיד פנה אל הגביר ואמר לו: במטותא מנך, יעשה נא עמדי חסד ואמת וילוויני עתה סכום של חמשה רובלים, ויצילני מחרפת רעב.

שפיר, אמר לו העשיר. ברם, ברגעים אלו אין בידי המעות שאתה מבקש להלוותם, ואף ממחר אנכי כעת לרגל עסקי. ובכן תיטיב לעשות באם תזדמן לביתי בשעה החמישית לפנות ערב, ואתן לך חמשה רובלים בשמחה ובכבוד.

לעת ערב, השתדל הגביר להיות בביתו בשעה היעודה, בשעה החמישית. ואף המתין לו לעני עד סוף השעה השישית, ואולם הלה בושש מלבוא. הרחר הגביר בליבו, אפשר אירע לו אונס ולא יכל לבוא.

למחרת היום, כשהילך הגביר ברחובה של עיר, פגש בו שוב העני, והחל מפציר בו שיעשה עמו חסד ואמת, וילוה לו סך של חמשה רובלים. אמר לו הגביר: הלא הוא הדבר אשר אמרתי לך אמש, סור נא לביתי ואתן לך בשמחה את החמשה רובלים. ואף אמש המתנתי לך בביתי משך כשעה ארוכה, ולא באת. ובכן אם ברצונך לקבל את סך ההלוואה, סור נא היום בשעה החמישית והכסף יהיה נתון לך.

שוב כיוון הגביר את עיתותיו וצמצם את זמנו, כדי להימצא בזמנו בשעה היעודה. והעני, לא הופיע כלל בביתו של הגביר.

ביום השלישי, שוב פגש בו העני, וכהרגלו מימים ימימה החל מתחנן בפני הגביר שיעשה עמו חסד וכו'. כאן לא עצר הגביר ברוחו והחל משתלח בו בגערה ובנזיפה: "רואה אני כי אין אמת בפיך. אין אתה זקוק כלל לחמשת הרובלים. אם באמת היית נצרך לכסף, היית סר לביתי אתמול ושלשום בשעה היעודה. וכמדומני שאינך אלא חפץ לתעתע בי, אין פיך ולבך שוין.

כך המשל, והנמשל, הנה הקדוש ברוך הוא, חפץ ומוכן לחון את עמו ישראל בחכמה בינה ודעת, בכדי להבין ולהשכיל וללמוד את דברי תורתו הקדושה. ואין מצידו, כביכול, שום מניעה לכך, אדרבה, מסייע הוא בידיהם של עושי מצוה ומשפיע ככל שאפשר. ברם, דבר אחד מבקש הקדוש ברוך הוא מאיתנו, כאותו הגביר שביקש מההלך העני לסור לביתו. אף הקב"ה מבקש מאיתנו לסור לביתו - ומיום שחרב בית המקדש אין לו לקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד.

כשהאדם מבקש מהקב"ה, להאיר את עיניו בתורתו. והקב"ה משיבו: כן הדבר אשר דברת, שב נא אל השולחן וקח גמרא, משניות, חק לישראל, וכיוצא בזה בידך. ואאיר את עיניך, כבקשתך. אולם אם המבקש, ממחר לעזוב את בית הכנסת, מיד עם תום התפילה, ואינו שם את ליבו לעסק התורה, כפי שראוי והגון לנהוג. הרי שתפילתו היא בבחינת תפילת שוא, והרי הוא דומה לעני שנדחה וננזף בבושת פנים מעל פני הגביר.

חוד הפרשה

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

אסור לו לגלות

1. מה בין "סורר" ל"מורה"?
2. מיהו זה שפטור ממצות "הקם תקים"?

אם נעשה דבר שלא כהוגן, ובא ראובן ושאל לשמעון, מי עשה את הדבר הזה? אפילו אם הוא מבין, שראובן חושדו בזה, אסור לו לגלות מי עשה את הדבר, אפילו אם ראה בעצמו, רק ישיב "אני לא עשיתי את הדבר".

(חפץ חיים)

מן המעין

ותירצו הראשונים ז"ל, שבבבילה וטריפה, הרי האוכלו מתחייב הוא על כל כזית וכזית, וריבוי הלאווין חמור הוא מאיסור שיש בו סקילה.

וכך הוא כלפי המידות והמשקולות. חנוני שיש לו

משקל פגום, הרי הוא עובר בכל יום ויום פעמים רבות, על האיסור של "לא יהיה בביתך איפה ואיפה". ועונשו חמור פי כמה מאיסור עריות, כפי שנתבאר. וכבר אמרו רז"ל: "מיעוטן בעריות ורובן בגזל".

בדרך רמז

"מוצא שפתך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' א-להיך"

כתב השל"ה הקדוש, כי פסוק זה רומז הוא אל השבועה שמשביעין לנשמתו של האדם, קודם בואה לגוף. שיהיה צדיק ולא רשע וכו'. ולזה בא הרמז, שתמיד יזכור וישמור את מוצא שפתיו.

ולדבריו יש לרמוז, דראשי תיבות: "מוצא שפתך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' א-להיך". הוא צירוף תיבות: "תשכון לאם". כי בעודו שוכן בבטן אמו נשבע.

(פני דוד)

"כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך"

"תבנה בית", גימטריא: "זה ראש השנה". "חדש", גימטריא: "זה כפר". לרמז כי ימי ראש השנה ויום הכיפורים, הוא בנין כל העולם מחדש.

(פתוחי חותם)

"כי יקח איש אשה חדשה"

סופי תיבות: "החיתה". רמז למהר כשהגיע לפרקו, וכמ"ש [קידושין כט:]: "האי דעדיפנא מחבראי דנסיבנא בשיתסר, ואי הוה נסיבנא בארביסר הוה אמינא לשטן גירא בעיניך".

(נחל קדומים)

"וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה" (כ.ג)

ליהודי נכבד בעיר רופשיץ, אבדה השקית שהיו מונחים בה טליתו ותפילין, והלה התעצב מאד ונכנס למרה שחורה מחמת האבידה, שהיתה מאד יקרה וחביבה עליו.

יום אחד נזדמן לפניו הצדיק רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל, ראה את צערו והחל מנחמו: הן מודה אתה, כי הטלית היא טורקית [צמר טורקי]. והתפילין - זוג אחד של רש"י וזוג אחד של רבינו תם. ומה אם כן אבד ממך? השקית? נו, אין זה נורא כל כך...

"מוצא שפתך תשמור ועשית" (כ.ג. כד)

בספר שנדפס לזכרו של הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, מסופר כך:

"רבי משה ציפה מבחורי הישיבה שיהגו באמות מידה של תורה בכל הנוגע למידת האמת והיושר. פעם קיבל שיחת טלפון מאד לא שיגרתיית מבחור ישיבה. הבחור היה מעורב בויכוח ידידותי עם חבר, השנים התערבו שמי שינוצח בויכוח, לא יתגלח בערב שבת הסמוכה. המטלפן, הפסיד איפוא בויכוח, ועתה הוא פונה אל רבי משה ומבקש שימצא לו היתר לשחררו מנדרו.

רבי משה החל מייסרו: ומה עם המצוה של "מוצא שפתך תשמור ועשית"? היאה לבן ישיבה להוציא מפיו נדר, בלא כוונה רצינית לקיימו?

אף כי רבי משה יכול היה למצוא דרך עבור הבחור שתשחררו מן הנדר, הוא סרב לעשות זאת. להבא יצטרך הבחור לשקול את דבריו ביתר זהירות..."

"לא יהיה לך בביתך איפה ואיפה" (כה. יד)

על דברי רבי לוי בגמרא מסכת בבא בתרא (דף פח:): האומר: "קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות". תמהו המפרשים, והרי עונשם של עריות הם סקילה ושאר מיתות בית דין. בעוד שבמשקלות ומידות ישנו רק איסור לאו, ותו לא. ובמה איפוא "קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות"?

רבי אברהם ענתבי זצ"ל, השיב על כך בספרו "אהל ישרים", בדרך פלפול. על פי הדין, שאם היה לפנינו חולה שיש בו סכנה, וזקוק הוא לבשר, הרי שמוותר לשחוט לו בשבת. והקשו הראשונים, למה מותר לשחוט בשבילו בשבת, והרי יש בזה משום איסור סקילה. ומוטב לכאורה, להאכילו בשר נבילה וטריפה, שאין בו אלא לאו?

חיים של תורה

הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, ביאר את מאמר חז"ל: "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם", באופן נפלא: שאין הכוונה שתלמידי חכמים הולכים מבית לבית להרבות שלום בין איש לאשתו ובין

אדם לחבירו. אלא שענין שלום הוא ההיפך מהקפדה וכעס, וענינים אלו שייכים כאשר האדם אינו שבע רצון, וממורמר, ואין לו סיפוק, ואז הוא מקפיד וכועס על כל דבר פשוט שנעשה שלא לרצונו, ומטיל אימה על כל סביביו. אבל הגדרת תלמיד חכם האמיתי היא, שהוא מלא אושר, וסיפוק, ושביעות רצון, ונחת רוח, ועונג בל ישוער מדף הגמרא שלמד, ושמחתו גדולה יותר מאושרו של הגביר האדיר במיליארד שהרויח, וממילא אינו מקפיד על מאומה, כי הוא מלא עונג וסיפוק מתלמודו, ולא איכפת לו משאר ענינים שאינם חשובים כלל, ובה מרבה שלום בעולם.

הג"ר יצחק זילברשטיין שליט"א ששמע את הדברים מפי הרב אברמסקי, הוסיף ואמר, שפעם הזדמן לו לראות את הרב שך זצ"ל, מגיע לביהכנס"ס הגדול בבני ברק להתפלל מנחה בשבת. ראש הישיבה התיישב במקרה על כסאו של אדם פלוני, וכיון שהלה לא הכירו, החל צועק עליו בקולי קולות על שהעז לגזול את מקומו...

מה מפתיע ומרנין היה לראות את הרב שך זצ"ל, כשהוא מחבק ומנשק את מי שהתרגז עליו, במקום להשיב לו - כדרכם של אנשים - מנה אחת אפיים, הודיעו בנחת שלא ידע כלל שהכסא ההוא שייך לו, ואם היה יודע, כמובן לא היה מתיישב שם וכו'. ניתן היה לראות בעליל, כיצד תורתו של הרב שך ממלאת את כל ישותו, ולכן רוגזו וחרון אפו של האיש לא דיברו אליו כלל, עד שהיה מסוגל לחבקו ולנשקו, ואף להרעיף עליו ברכות עד בלי די.

מה שמבינים בכספת

במהלך מלחמת העולם השנייה, לא הצליחה המעצמה הנאצית לחזור דרך היבשה לבריטניה, ומשום כך התנהלה מלחמה כבידה דרך האויר. הגרמנים הטילו ללא הרף פצצות רבות עוצמה בשמי אנגליה, ועיר הבירה לונדון היתה מטרתם הראשית, אליה כיוונו את מיטב פצצותיהם אשר גרמו להרס ולנזק רב. לילה אחר לילה, נאלצו אזרחי בריטניה העייפים והמפוחדים, למצוא לעצמם מחסה במקלטים תת-קרקעים, שנבנו להגנת התושבים בעת המלחמה.

באותם ימי בלהות, התגורר רבי יחזקאל אברמסקי בלונדון, בה כיהן כראב"ד ודיין. דירתו היתה בבנין בו התנהל בנק, והנהלתו איפשרה לפקידים ולצוות הבנקאי, למצוא מחסה בלילות במקלט מיוחד - בכספת התת-קרקעית של הבנק!

שמו של הרב אברמסקי, נסיך התורה, נישא בהערצה על שפתיים, ואפילו המנהלים הנוכריים של הבנק, ראו לעצמם זכות לשהות במחיצתו. הם הזמינו את הרב ובני ביתו להיות עמם בכספת התת-קרקעית, ולא די בכך, אלא טרחו ובנו מדרגות מיוחדות שירדו מדירת הרב, היישר אל המקלט.

לילה אחר לילה, עקבו הפקידים הגויים במבטי הערכה אחר הרב ברדתו לבנק, והבחינו, שבכניסתו לכספת, הוא מקפיד למלמל בלחישת דבר-מה. הדבר חזר ושנה על עצמו. כדי לספק את סקרנותם, פנו לבנו של הרב ושאלו אותו לפרש הדבר. נענה הבן והסביר:

"כל אימת שרגלי אבי דורכות על ריצפת הכספת, הוא שונה לעצמו את דברי דוד המלך ע"ה שאמר: "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף"! פה בבנק, אבי מוצא עצמו מסובב במליוני לירות שטרלינג - הון עצום שכל איש חולם לרכוש אותו. אבל לגבי אבא, אין דבר בעולם שהינו שווה ערך יותר מחכמת התורה הנצחית.

מעולם לא היתה לאבי הזדמנות להשוות בכנות בין שני המושגים, כיון שאף פעם לא בא במגע עם עושר רב שכזה. אבל עתה, כשנקרתה לפניו ההזדמנות שעיניו רואות הון עתק בקרבתו, הינו מכריז מהי עדיפותו המוחלטת והבלתי משתנה - טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף!"

אתה תהיה חתני!

הג"ר אייזל חריף זצ"ל, רבה של סלונים, ביקר בישיבת וולאזין כדי ליישב את המחלוקת הגדולה שהיתה שם על ראשות הישיבה. הוא ניצל הזדמנות זו, ופרסם שהינו מחפש את הלמדן המופלג ביותר שבקרוב בני הישיבה, על מנת לקחתו לחתן לבתו. והיות שאין בכוחו לבחון כל אחד בנפרד, לכן הוא יציע בפני בני הישיבה קושיא עצומה, והבחור אשר ישיב את התירוץ הנכון, בו יבחר לחתן לבתו.

בני הישיבה שמעו את קושיתו, ובמשך ימים רבים צבאו בחורים רבים על פתח חדרו. כל אחד ניסה את כוחו בתירוץ השאלה, שכן איזה בן תורה לא יחפץ להיות חתנו של אחד מגדולי הדור. אבל למגינת לבם, כל התירוצים לא נתקבלו על דעת רבה של סלונים.

יצא רבי אייזל מוולאזין לשוב לביתו, ובהיותו על אם הדרך, הדביקו לפתע בריצה, אחד מן הבחורים - ר' יוסף שלופער. הלה קרא לעגלון לעצור את העגלה, והגאון סבור היה שבודאי מצא זה תירוץ חדש לקושיתו. אולם כשהתקרב אליו, אמר לו רבי יוסף בנשימה עצורה:

"רבי, את התירוץ אני מבקש! מה התירוץ לאותה קושיא חזקה?"

שמח לקראתו רבה של סלונים, ומיד אמר לו: "בך בחרתי לחתן! יודע אתה מדוע? בגלל תשוקתך העזה לתורה! לא הבחינה שלי היא המטרידה אותך, אלא הקושיא עצמה היא המעסיקה את מחשבתך, לפיכך בך בחרתי מכולם, ואתה תהיה חתני!"

ואמנם, רבי אייזל חריף קיים את הבטחתו והשיא לו את בתו, ולאחר פטירת ר' אייזל, ירש את מקומו כאב"ד סלונים.